

Raadsvergadering 18 juni 2026

Aan de raad,

Onderwerp

Derde wijzigingsbesluit Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 Laarbeek

Portefeuillehouder

M.C. Slaets-Sonneveldt

Beslispunten

1. De derde wijziging verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 Laarbeek vaststellen.

Samenvatting

De gemeente Laarbeek past de regels voor huishoudelijke ondersteuning (Wmo) aan. De huidige manier van financieren sluit steeds minder goed aan bij de groeiende vraag naar hulp. Daarom stappen we over op een nieuwe manier van werken. Inwoners krijgen straks een beschikking waarin staat op hoeveel uren huishoudelijke ondersteuning zij recht hebben. De aanbieder wordt vervolgens betaald voor de uren die daadwerkelijk geleverd zijn. Dit zorgt voor meer duidelijkheid voor inwoners én een beter inzicht in de inzet van ondersteuning.

De nieuwe aanpak sluit beter aan bij wat de Wmo beoogt: ondersteuning bieden die past bij wat iemand zelf nog kan en bij het niveau van schoon dat iemand gewend is. Alleen wanneer dat nodig is, wordt gebruikgemaakt van een landelijk normenkader. Met deze wijziging zorgen we ervoor dat huishoudelijke ondersteuning ook in de toekomst betaalbaar en uitvoerbaar blijft.

Aanleiding

In verband met de overstap naar inspanningsgericht beschikken is het nodig de Verordening maatschappelijke ondersteuning (de verordening) aan te passen. Hiertoe is een wijzigingsbesluit opgesteld.

Beoogd effect en/of resultaat

De Wmo zorgt ervoor dat iedereen kan blijven meedoen aan de samenleving en zoveel mogelijk zelfstandig kan blijven wonen. De verordening biedt heldere kaders voor inwoners waarin staat omschreven waar zij aanspraak op kunnen maken. In verband met de overstap naar inspanningsgericht beschikken bij de Wmo-voorziening huishoudelijke ondersteuning is het nodig de verordening aan te passen.

Argumenten

1.1 Resultaatgericht beleid rondom huishoudelijke ondersteuning is toe aan herziening.

Het resultaatgerichte beleid rondom huishoudelijke ondersteuning (HO) begint te knellen. In de Startnotitie: Beleidsuitgangspunten Wmo Huishoudelijke Ondersteuning (bijlage 1) is

beschreven hoe dat komt. Deze startnotitie met bijbehorende raadsinformatiebrief is op 26 februari 2026 voorgelegd aan de raad.

De belangrijkste redenen zijn de volgende:

- De aanbieders van HO ontvangen voor elke cliënt een vast bedrag om de woning schoon en leefbaar te houden (bekostiging op resultaat). De gemeenten hebben daarmee op cliëntniveau beperkt invloed op de omvang van de ingezette ondersteuning. Initiatieven om te sturen op zelf- en samenredzaamheid resulteren daarmee niet in verminderde inzet van HO en in minder kosten voor de gemeenten. Die initiatieven zijn echter wel nodig, omdat het beroep op HO blijft stijgen vanwege de vergrijzing. En omdat er naar verwachting onvoldoende huishoudelijke hulpen zijn om aan de stijgende vraag te voldoen.
- In de praktijk zetten aanbieders van HO gemiddeld minder ondersteuning in per cliënt, dan waarvoor ze bekostigd worden. Dit heeft ook te maken met het tekort aan huishoudelijke hulpen waardoor ziekteverzuim en personeelsverloop niet goed kan worden opgevangen. De verminderde inzet resulteert in de systematiek van resultaat-bekostiging echter niet in minder kosten voor de gemeenten.

1.2 De landelijke ontwikkelingen vragen om een aanpassing.

In het coalitieakkoord Aan de slag (D66, CDA en VVD) is aangekondigd dat de huishoudelijke hulp als Wmo-maatwerkvoorziening per 1 januari 2029 wordt geschrapt. Inwoners die dit zelf kunnen bekostigen, zullen hun huishoudelijke hulp vanaf dat moment volledig zelf moeten betalen, waarbij de gemeentelijke verantwoordelijkheid beperkt wordt tot inwoners die niet zelf hulp kunnen organiseren. Een tweede relevante ontwikkeling is de (her)introduktie van de inkomensafhankelijke bijdrage voor Wmo-ondersteuning, volgens plan per 2028. De verwachting is dat de herziening van de bijdrageregeling de vraag naar huishoudelijke ondersteuning vanuit de Wmo zal afremmen. Onzeker is of de wetswijzigingen die nodig zijn voor het schrappen van huishoudelijke hulp en het introduceren van een inkomensafhankelijke bijdrage daadwerkelijk worden doorgevoerd (zoals nu is beoogd door de regering). Om die reden is het noodzakelijk voor gemeenten om de maatregelen te nemen die nodig zijn om HO op termijn financieel houdbaar te houden.

1.3 Er is een overstap naar beschikken in tijd.

In de Startnotitie (bijlage 1) zijn de beleidsuitgangspunten opgenomen voor de vernieuwde aanpak van organisatie-, bekostiging- en toekenning van HO. Vanaf 2027 worden aanbieders van HO betaald voor de inzet die ze geleverd hebben (inspanningsgerichte bekostiging). De cliënten ontvangen vanaf dan een beschikking waarin is aangegeven op hoeveel uur HO zij recht hebben. De voorbereidingen voor de vernieuwde aanpak zijn in volle gang. Om HO te kunnen beschikken in tijd is er een wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 nodig.

In de verordening wordt de aanpak op cliëntniveau verankerd zoals verwoord in de Startnotitie: Het doel is niet (langer) om elke cliënt te voorzien van een woning die volgens objectieve maatstaven schoon en leefbaar is. Het vertrekpunt bij de toekenning is het niveau van schoon dat cliënt gewend is. Deze benadering is in lijn met het doel van de Wmo om de beperkingen van een cliënt te compenseren. En dus niet om de cliënt in een andere- of betere positie te brengen, dan hij/zij voor deze beperkingen ondervond. In de benadering van de Wmo-consulent ligt verder de focus op wat cliënten nog wél kunnen en het vergroten van de veerkracht (positieve gezondheid).

De betrokken Wmo-consulent bespreekt tijdens het keukentafelgesprek met de cliënt welke tijdsinzet nodig is om de woning schoon en leefbaar te houden, zoals cliënt dit gewend is. Het aantal uren dat Wmo-consulent en cliënt afspreken wordt bevestigd in het toekenningsbesluit. Als het gesprek met de cliënt geen richting geeft aan de omvang van de huishoudelijke ondersteuning, of als de cliënt een bovengemiddeld niveau van schoon gewend is, dan vindt de toekenning van HO plaats volgens een objectieve maatstaf. Deze maatstaf is het in de rechtspraak geaccepteerde Normenkader huishoudelijke ondersteuning van bureau HHM (verder: het normenkader). Dit normenkader geeft aan welke inzet van HO nodig is om een woning schoon en leefbaar te houden, uitgaande van een gemiddelde cliëntsituatie. Het normenkader gaat uit van algemeen gebruikelijke hygiënische normen en geeft ook aan wanneer meer- of minder inzet nodig is in een woon- en leefsituatie die afwijkt van de standaard cliëntsituatie.

Kanttelingen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

De verwachting is dat het beschikken in tijd bijdraagt aan meer grip op de inzet van HO en op termijn een positieve invloed heeft op de houdbaarheid van de zorgkosten.

Vervolgstappen

Na publicatie treedt de nieuwe verordening in werking.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

1. Concept Wijzigingsbesluit verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 Laarbeek
2. Concept Raadsvoorstel Derde wijziging verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 Laarbeek

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

L.A.G.P. van der Aa